

HØRINGSNOTAT FRA ATTAC NORGE OM INTERNPRISING MELLOM NÆRSTÅENDE FORETAK

Attac Norge ønsker Finansdepartementet sitt høringsnotat velkommen. Vi ser at det årlig forsvinner 500 milliarder dollar gjennom skatteparadis (Baker, R. & Nordin, J. 2004). Dette er tapte inntekter ikke bare for storselskapenes hjemland, men også for utviklingsland som kunne benyttet skatteinntektene til å styrke skole og helsevesen. OECD sitt arbeid med å utarbeide retningslinjer for internprising har vært viktig, men har lidd under mangelen på reelle sanksjonsmuligheter. Norge har lenge ligget etter sine naboer og samarbeidspartnere i Europa, men hvis dette høringsnotatet følges opp, tror Attac at Norge kan komme et godt stykke på vei.

Det eksisterer per i dag ingen særskilte regler om dokumentasjon av fastsettelse av internpris, noe som er forvirrende både for ligningsmyndighetene og aktuelle bedrifter. Ofte utarbeides det heller ikke dokumentasjon for de interne transaksjonene som gjennomføres.

Attac tror opplysningsplikten vil være et viktig førsteledd for videre gransking for ligningsmyndighetene. Viktigst er likevel fastsettelsen av dokumentasjonsplikten som en skriftlig redegjørelse som ufravikelig prinsipp. Attac mener videre at det bør være klare krav til hva denne dokumentasjonen skal inneholde.

Finansdepartementet sine forslag til retningslinjer er til tider svært vage. Som nevnt på side 26 i høringsnotatet: *Retningslinjene angir imidlertid at når skattemyndighetene krever overlevering av denne type dokumenter, bør de vise stor forsiktighet i avveiningen mellom deres behov for slike dokumenter og skattyters kostnadmessige og administrative belastning ved utarbeidelse eller innhenting av disse*. Selv om den vage formuleringen fremstår som et ønske om å unngå et for stort byråkrati, er Attac redd mangelen på presisjon kan forårsake det motsatte gjennom „misforståelser“ og forskjellige syn på hva som er hensiktsmessig eller en uforholdsmessig stor belastning. Man kan se for seg en rekke ulike tolkninger av „hva som er rimelig tilgjengelig på fastsettelsespunktet“ (s. 26 i høringsnotatet). Denne vagheten kommer spesielt til uttrykk under avsnittet om håndheving av sammenlignbarhetsanalysen.

Dersom skattyteren ikke har hatt tilgang til sammenligningsobjekt eller det vil være forbundet med uforholdsmessig store kostnader å skaffe seg tilgang til slike, bør internprisingsdokumentasjonen i utgangspunktet kunne leveres uten å inneholde en sammenlignbarhetsanalyse (sitat s. 65).

Med en slik definisjon overlates avgjørelsen i stor grad til skjønn, noe som igjen kan åpne for „gambling“. Skattyteren kan sannsynliggjøre at det vil være forbundet med uforholdsmessig store „kostnader“.

Attac anser derfor Danmark sine retningslinjer, som ufravikelig slår fast kravet om en sammenlignbarhetsanalyse som mer hensiktsmessige.

Også under kapittelet om sanksjoner mener vi forslaget lider under for stor vektlegging av skjønn:

Internprisingsdokumentasjon bør inneholde informasjon om sammenlignbare transaksjoner, forutsatt at skattyteren har hatt tilgang til slik informasjon (sitat s. 64). Vi ser en helt annen tydelighet i Tyskland sine retningslinjer: *Dersom etterspurt dokumentasjon ikke fremlegges innen fristen, eller dersom fremlagt dokumentasjon ikke oppfyller de kravene som settes, har skattemyndighetene anledning til å fastsette inntekten ved skjønn. Ved skjønnsutøvelsen snus bevisbyrden slik at det blir opp til skatteyder å bevise korrekt armlengdepris* (sitat s. 43). Vi anser skiftning av bevisbyrden som en svært effektiv metode for å håndtere mangelfull dokumentasjon og ser gjerne at Finansdepartementet vurderer erfaringene fra de tyske sanksjonene.

Gjennom selskapers misbruk av internprising mister utviklingsland skatteinntekter flere ganger større enn det vesten samlet gir i bistand. Tydelige og sanksjonerbare retningslinjer og en styrking av Økokrims ressurser er en god begynnelse til å få bukt med dette internasjonale problemet. Et neste steg kan være å introdusere et anti-avoidance prinsipp i skattelovgivningen for å hindre misbruk, slik det er anbefalt i rapporten Closing the Floodgates, bestilt av UD i forbindelse med konferansen i ledergruppen for solidaritetsavgifter (6. - 7. februar). Vi ønsker Kristin Halvorsen og Finansdepartementet lykke til med arbeidet.

Marte Nilsen
Leder i Attac Norge

Marie Fosse
Skattepolitisk utvalg i Attac Norge

Ursula Jakobsen
Skattepolitisk utvalg i Attac Norge